

gammeldags at tale om sådan noget som disciplin, ansvarsfølelse og at gøre sig umage. Her synes jeg heldigvis der bredt set er ved at ske en ændring, men det er jo et langt, sejt træk at få rettet op på sådan nogle ting. Og det er ikke bare i forhold til nogle bestemte partier – der var en generel laden stå til i nogle årtier, som vi nu betaler prisen for.

Første næstformand (Svend Auken):

Så siger vi tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget bliver henvist til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 115:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Familievejlederordning).

Af velfærdsministeren (Karen Jespersen).

(Fremsættelse 28.01.2009).

Forhandling

Første næstformand (Svend Auken):

Forhandlingen er åbnet. Det er fru ... ja, der er sket en ændring, kan jeg se. Det er fru Ellen Trane Nørby som ordfører. Vi ville værdsætte at få meddelelse om ændringer.

Ellen Trane Nørby (V):

Det har I fået.

Første næstformand (Svend Auken):

O.k., det er ikke tilgået mig.

Ordføreren.

(Ordfører)

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Da Venstres ordfører, fru Sophie Løhde, ikke kan være til stede, har jeg lovet at være ordfører for Venstre på lovforslag nr. L 115.

Lovforslaget, vi skal behandle i dag, har til formål at sikre, at familier med børn, der har betydelig nedsat funktionsevne – det kan være fy-

sisk såvel som psykisk – får et tilbud om introducerende vejledning og rådgivning fra kommunen. Vejledningen skal give familien kendskab til den hjælp, som det offentlige yder, samt ikke mindst være med til at styrke barnets udvikling og trivsel.

Hvis man læser SFI's rapport fra 2008, vil man se, at det fremgår, at familierne til børn med nedsat funktionsevne overordnet er rigtig godt tilfredse med de løsninger, de er blevet tilbudt vedrørende træning og pasning af deres børn. Der hvor forældrene udtrykker en utilfredshed, er vedrørende den information og vejledning, de får fra kommunen. De savner hjælp til at finde ud af, hvilke rettigheder de har, samt hvilke tilbud de kan og bør benytte sig af.

Tilbuddene og hjælpen er altså derude, men vi må erkende, at det kan være svært for familierne at finde frem til den hjælp og vejledning, som passer dem bedst, da behovene i de enkelte familier er forskellige. Det står derfor klart, at den nuværende lovgivning om kommunal rådgivning kan forbedres. Det er en problemstilling, som regeringen og Venstre længe har arbejdet på, og forslaget om familievejlederordningen er således også en del af regeringens kvalitetsreform såvel som regeringsgrundlag.

Lovgivningen forpligter allerede nu kommunerne til at yde gratis rådgivning, vejledning og behandling til familier, der har børn med særlige behov. Det gælder også en generel forpligtelse til en opsøgende indsats i dette arbejde. Desværre viser undersøgelser fra bl.a. SFI, at denne indsats ikke vurderes som tilstrækkelig af brugerne – her forældrene. Derfor ønsker vi med dette lovforslag at forbedre kommunernes rådgivningspligt. Det sker dels ved at indføre en tidsfrist for rådgivningsindsatsen, dels ved at bemyndige ministeren til præcist at fastlægge, hvordan ordningen skal skrues sammen.

I forhold til rådgivningsfristen, som er fastlagt til 3 måneder, var der i høringssvarene nogle bemærkninger til, hvornår denne skal beregnes fra. Lovforslaget er derfor blevet præciseret, og det står nu klart, at fristen skal regnes fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen får kendskab til funktionsnedsættelsen hos barnet. Det betyder, at der kan sættes hurtigere ind med vejledning til de familier, hvor kommunen ikke tidligere har kendt til barnets specielle behov.

Herudover vil jeg gerne igen henvise til, at brugerne overordnet er meget tilfredse med de kommunale tilbud, der er til deres børn. Det er på informationssiden, det halter, og netop derfor

er familievejledernes rolle tænkt som for det første rådgivende og for det andet introducerende. I forhold til det første vil det sige, at familievejlederen ikke får en afgørelseskompetence, fordi det kan medføre, at vedkommende ikke ser sig selv som rådgiver, men nærmere som sagsbehandler. I forhold til det andet vil det sige, at det derimod er familievejledernes rolle at sætte sig ind i familiens behov og sætte den i kontakt med de myndigheder og institutioner, som kan varetage netop den families særlige behov.

Endelig er det tanken, at familievejlederen skal arbejde tæt sammen med socialforvaltningen for at opnå disse mål. Det betyder samtidig, at familievejlederen er underlagt de sædvanlige regler om tavshedspligt og forvaltningsretlig skik og brug, som gælder for alle offentligt ansatte. Familien kan altså trygt bruge rådgiveren som sparringspartner i de indledende samtaler om, præcis hvilken hjælp den familie brug for. Da hver enkelt families situation er forskellig, vil vi heller ikke opsætte et minimum for antallet af samtaler. Det skal være op til den enkelte kommune, vejleder og familie i samråd at afgøre.

En vigtig pointe i SFI-undersøgelsen er jo netop, at alle sager er unikke, og at behandlingstilbuddene skal skræddersys til den enkelte. Som beskrevet er det derfor Venstres opfattelse, at lovforslaget udfylder et nødvendigt behov i den kommunale rådgivningsindsats, og det vil være et vigtigt supplement i den kommunale behandlingsindsats over for familier med særlige behov. Det er på den baggrund, Venstre varmt kan støtte forslaget.

Kl. 13:37

Første næstformand (Svend Auken):

Næste ordfører er hr. René Skau Björnsson.

Kl. 13:37

(Ordfører)

René Skau Björnsson (S):

Tak. Hensigten med lovforslaget om, at familier med et funktionsnedsat barn skal sikres vejledning og rådgivning meget tidligt og med stor faglighed, mener vi Socialdemokrater er et rigtigt initiativ. Vi kan jo se, at der er mange familier, der føler, at de ikke modtager den rådgivning og vejledning, der er nødvendig, når de opdager, at deres barn har en funktionsnedsættelse. Mange har følt sig svigtet og ladt alene, og mange forældre med børn med funktionsnedsættelse siger, at de mangler rådgivning og vejledning, også selv om de har kontakten kommunen. Så der skal gøres noget. Det er en meget overvæl-

dende situation for de familier, der får et barn med funktionsnedsættelse, det virker uoverskueligt for langt de fleste mennesker, der kommer i den situation, og derfor er det også helt nødvendigt, at vi sikrer, at man får den fornødne rådgivning og hjælp.

I forslaget her lægges der op til, at familievejlederen skal tilbydes inden for 3 måneder. Jeg er meget enig i det, der peges på i nogle af høringsvarene, nemlig at det er meget lang tid at vente på hjælpen. Det er jo meningen, at det skal være en hurtig og umiddelbar hjælp ud over den øvrige støtte, man får fra kommunen. Derfor synes jeg også, det vil være fornuftigt at sætte ind noget tidligere, og det må fastslås, at hjælpen skal gives meget hurtigere, f.eks. inden for den første måned, efter at kommunen har fået meddelelsen. Det burde være muligt, og det synes jeg vi skal drøfte i udvalgsbehandlingen.

Det er jo en helt ny ordning, som på mange måder synes fornuftigt, men jeg synes også, vi skal have indlagt en revisionsbestemmelse – hvis vi vel at mærke ikke får det ændret inden – så vi f.eks. om 1½ år ser på, hvordan det er gået, og om der er noget, der skal ændres på, f.eks. hyppigheden af møderne med familievejlederen, længden af de samtaler, man har, om vi skal udvide ordningen osv. Det kunne også være et spørgsmål om, hvorvidt man skal tilknytte en fast familievejleder, som familien kan søge råd hos gennem flere år, og som altså følger familien flere år og på tværs af forvaltningerne i en kommune.

Så jeg vil foreslå ministeren, at hun lægger op til, at vi får indarbejdet en revisionsbestemmelse i det forslag, der ligger her, så vi kan få taget det op i løbet af 1 år eller 2, og det vil jeg selvfølgelig gerne høre hendes holdning til.

Det er klart, at der skal følge en ordentlig bekendtgørelse med den her lov. Vi skal sørge for, at der sættes en minimumsstandard for omfanget af den vejledning, man kan få. Det er også noget af det, som vi Socialdemokrater vil prøve at sikre i det videre arbejde.

Kl. 13:40

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så er det fru Tina Petersen som ordfører.

Kl. 13:40

(Ordfører)

Tina Petersen (DF):

Det er jo sådan en dag, hvor man også skal huske at rose, og jeg vil gerne have lov til at rose velfærdsministeren for det fremsatte forslag.

Vi i Dansk Folkeparti er ikke et sekund i tvivl om, at det her forslag om, at familier med børn med en betydelig og varigt nedsat funktionsevne sikres vejledning og rådgivning, har stor betydning for familiernes velfærd. Vi i Dansk Folkeparti tror faktisk, at effekten ved at kunne modtage den her vejledning og rådgivning, hvor man hurtigt får konstateret, om barnet er handicappet, vil forebygge rigtig meget og afhjælpe de her familier enormt.

Med dette forslag kan familierne langt om længe koncentrere sig om den allervigtigste opgave, nemlig at tage sig af deres barn og deres familie. Det kan i dag ikke komme bag på nogen, at efterspørgslen på rådgivning og vejledning har været rigtig stor i mange år. Familier landet over har i årtier haft de her problemer, som nævnes i forslaget. Lad mig nævne et eksempel:

Vi som familie har selv under hele forløbet måttet finde ud af, hvad vores barns og ikke mindst familiens rettigheder var, hvilken hjælp vi var berettiget til, og hvilke tilbudsmuligheder vi kunne få til vores barn.

Tro mig, dette er i sig selv en enormt stor opgave at lægge over på en familie, som samtidig skal arbejde med den store opgave og ikke mindst den nye situation, de står i. Familien skal have mulighed for at få gennearbejdet deres nye situation og skabt ressourcer, og de ressourcer skal lægges i familien og ikke i at søge om, hvad de og deres barn bl.a. er berettiget til.

Dansk Folkeparti tilslutter sig forslaget.

Kl. 13:42

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så er det fru Anne Bastrup som ordfører.

Kl. 13:42

(Ordfører)

Anne Bastrup (SF):

SF støtter det her lovforslag, ingen tvivl om det.

For et par år siden hørte jeg en historie om et barn, som 2 år gammel fik en hjerneskade. Det var meget, meget dramatisk, men det pågældende amt havde jo sin specialafdeling, når det drejede sig om børn, der fik et handicap. Straks på dag et, da de fik beskeden, mens barnet stadig væk var på hospitalet, kom der en rådgiver ud til familien. Det var en specialist, som kendte til alt om, hvordan man skulle sikre, at børn med erhvervet hjerneskade kunne få tilbud, og hvordan forældrene kunne komme ind i den der nye situation i deres familieliv osv.

Det, der jo er sket med den her kommunalreform – og det skal vi jo huske – er, at den viden er væk. Den viden har vi ikke længere i amterne, og vi ved, at de her mennesker, der tidligere sad i amterne, er kommet ud i kommunerne og har fået en lang række andre og arbejdsopgaver, så den specielle viden er væk eller vil være forsvundet i løbet af relativt få år. Derfor skal vi ved udviklingen af den her nye bestemmelse huske på, at der skal være en reel specialviden hos den rådgiver, som kommer ud til familien.

Jeg indledte med at sige, at SF naturligvis synes, at det er et godt forslag – ingen tvivl om det. Vi går jo fra ingen rådgivning at få til i hvert fald at få noget.

Så er det, at flere af høringssvarene jo har været inde på, om det er tids nok at komme inden for de første 3 måneder; det er jo den der akutte situation, hvor man får et barn med en funktionsnedsættelse, og hvor forældrene er i panik.

Så er der også den anden problemstilling: Man registrerer først efter et stykke tid i kommunen, at barnet rent faktisk har en funktionsnedsættelse efter 3 måneder, og så går man ud fra, at den almindelige forvaltning ordner det. Så der er nogle temaer i hele den her lovgivningsproces, som vi bliver nødt til at forholde os til. Det er uhyre centralt, at disse mennesker får en hurtig og effektiv bistand og rådgivning, men vi skal også huske på, at den rådgivning ikke kan stå alene som enkeltrådgivning; det skal være et vedvarende forløb.

Så vil jeg vende tilbage til den historie, jeg startede med, nemlig om det senhjerneskadede barn på 2-3 år. Der var rådgiveren der konstant. Hun havde fortalt familien, hvad det var, det handlede om, hvad det var for nogle ting, de kunne blive udsat for undervejs – og familien hørte det selvfølgelig fysisk, men kunne ikke huske det. Det, familien kunne huske, var, at de havde fået et telefonnummer. De havde fået kontakten til en anden, der vidste noget om det her, og de kunne ringe til hende dag og nat i den her periode, hvor det nye liv, som de nu skulle starte, skulle gå op for forældrene.

Derfor tror jeg, det er meget vigtigt, at vi dels konkretiserer, at den her rådgivningsforpligtelse, som kommunerne får, ikke bare består af en enkelt eller få samtaler, men er en reel fortløbende rådgivningsmulighed, som man kan få telefonisk eller på anden vis i en periode, dels at vi samtidig gør op med det forhold, at der er den her grænse på 3 måneder, og at man så i øvrigt i et effektivt samarbejde med VISO sikrer, at de

mennesker, der konkret får den her rådgivning, ikke nødvendigvis behøver at være afhængige af, at de bor i en kommune, der ved noget om det her område, men at de via VISO kan få den specialrådgivning, som er helt afgørende vigtig for, at forældrene oplever, at de kan være trygge.

Men når alle disse ord er sagt, vil jeg sige: Vi støtter lovforslaget, og vi går aktivt ind i udviklingen af, at lovforslaget bliver bedre.

Kl. 13:46

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Vivi Kier.

Kl. 13:46

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Jamen det er jo rigtig glædeligt at høre alle de positive ord, der indtil nu har været om forslaget, for fra konservativ side synes vi også, det her er et rigtig godt forslag.

Når der sker noget uventet i ens liv, medfører det ofte, at man som menneske og som familie bliver særlig sårbar i en periode. Og når man er sårbar, betyder det også, at man ofte står midt i en uoverskuelig og kaotisk situation. Det er i sådan en situation, nogle familier pludselig havner, når deres barn får en betydelig enten fysisk eller psykisk nedsat funktionsevne. Det kan medføre en helt uoverskuelig hverdag og fremtid for deres barn og for den samlede familie. For hvad gør man, hvad sker der, hvor henvender man sig, og hvad kan man få hjælp til?

Derfor er det her forslag rigtig godt. I den første kaotiske periode får man tilknyttet en vejleder, en rådgiver, som kan forklare en, hvordan man gør, hvad der sker, hvor man henvender sig fremover, og som man kan spørge igen og igen. Det er jo fuldstændig rigtigt, når fru Anne Bastrup siger, at man godt kan blive chokeret over alt det, der sker i ens liv, første gang man hører nogle ting, og at man godt kan blive så chokeret over alt det, der sker i ens liv, at man egentlig ikke kan rumme det.

Så det her forslag er et rigtig godt forslag, som vi varmt kan tilslutte os fra konservativ side.

Kl. 13:48

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Marianne Jelved.

Kl. 13:48

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Det Radikale Venstre vil også meget gerne støtte L 115 om vejledere til familier med et barn, der har betydelig og varigt nedsat funktionsevne. Vi

opererer selv med et forslag, vi kalder en social lods, og det her ligner det meget. Vi mener, at det bør ske meget hurtigt, i forhold til at funktionsevnedessættelsen erkendes. 3 måneder er meget lang tid, og det er jo den mest sårbare tid, hvor man skal vænne sig til den situation, familien nu er kommet i.

Selv om jeg sådan set godt kan forstå, at kommunen på et eller andet tidspunkt må mene, at den sædvanlige rådgivning og vejledning fra kommunens side kan overtage arbejdet fra vejlederen, som L 115 handler om, mener vi også, at det alligevel er mere trygt og bedre, hvis vejlederen kan erstatte den kommunale rådgivning, i stedet for at der skal skiftes personer ud. Så vi er indstillet på at arbejde for, at familien bør kunne trække på vejlederen, når der er opnået det tilidsforhold og det samvirke, som jo er formålet med at etablere vejledningen.

Det er også relevant at sikre sig, at der er en uddannelse eller nogle muligheder for kompetenceudvikling, og det er, så vidt jeg kan se i lovforslaget, op til kommunalbestyrelsen at sikre det. Det kunne godt være, at vi i lovbehandlingen skulle overveje, om vi kunne komme det lidt nærmere ved at stille nogle spørgsmål og få nogle svar fra ministeren om, hvad det vil indebære at være vejleder, og hvad det er for en slags uddannelse, det i givet fald ville kræve.

Der er ingen tvivl om, at det vil være en stor hjælp for den familie, som får hjælp af en vejleder i en situation, hvor hele deres familieliv pludselig laves om.

Kl. 13:50

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det fru Line Barfod.

Kl. 13:50

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Der er ingen tvivl om, som de andre ordførere også har været inde på, at det kan være rigelig belastning i sig selv at få et barn med et handicap, at skulle finde rundt i systemet de mange forskellige steder, hvor der er tilbud om hjælp, at kunne finde ud af at få social- og sundhedssystemet til at fungere osv., finde ud af, hvordan alt det her spiller sammen, og holde overblikket over alle de mange, der er involveret. Det kan være utrolig svært. Derfor har mange jo også i flere år efterlyst en slags lodsfunktion eller rådgiverfunktion, og det her kan være noget af svaret.

Jeg er fuldstændig enig i de mange ting, som fru Anne Bastrup sagde at vi skulle have kigget

på under udvalgsarbejdet, for der er ingen tvivl om, at der er behov for, at man hurtigt får en vejledning, og også at det må være mere permanent. Der er det jo et problem, at man i forbindelse med kommunalreformen afskaffede nogle af de meget, meget velfungerende konsulentordninger, vi havde på handicapområdet. Nogle af de mennesker, der virkelig havde opbygget viden igennem mange år, blev spredt for alle vinde, så vi ikke længere har den videnopbygning. Der er altså behov for, at vi ser på, hvordan vi kan få det bygget op igen, hvad vi kan gøre for, at man også mere permanent kan have en ordentlig vejledning. Men vi synes, at det her kan være et godt skridt på vejen, og derfor støtter vi det, men støtter også, at der er ting, der skal undersøges under udvalgsarbejdet.

Kl. 13:51

Første næstformand (Svend Auken):

Så er det ministeren.

Kl. 13:52

Velfærdsministeren (Karen Jespersen):

Tak for den store opbakning og enighed om, at det her forslag er en god idé. Jeg håber også, at det bliver til glæde ikke bare for borgerne, men også for kommunerne, som her får en håndsrækning til at forbinde de enkelte forvaltninger.

Med hensyn til de 3 måneder står der jo, at det skal være inden for 3 måneder, og der er bestemt ikke noget til hinder for, at man med det samme sørger for, at en familie får en familievejleder. Det var mere for at sige, at der af forskellige grunde kunne være brug for en lille respit.

Til fru Marianne Jelved, der spurgte om uddannelse, vil jeg sige, at der jo ikke i den sociale lovgivning er tradition for at skrive, hvilke uddannelser man skal have til hvilke funktioner; men det ligger, kan man sige, i de krav, der skal være opfyldt, at det er nødvendigt at ansætte folk med bestemte uddannelser. Vi vil selvfølgelig følge med i, hvordan det virker, lave evalueringer, og der vil man også kunne få afdækket, hvad det er for fagpersoner, der bliver ansat.

Kl. 13:53

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg

det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 116:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Kontinuitet i anbringelsen m.v.),

Af velfærdsministeren (Karen Jespersen).

(Fremsættelse 28.01.2009).

Kl. 13:53

Forhandling

Første næstformand (Svend Auken):

Forhandlingen er åbnet. Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 13:54

(Ordfører)

Ellen Trane Nørby (V):

Som første skridt i Barnets Reform behandler vi i dag L 116, som bl.a. skal sikre en større kontinuitet i anbringelserne, ikke mindst i forhold til de helt små børn. I den ideelle verden ville vi selvfølgelig slet ikke have behov for sådan et lovforslag, som vi behandler i dag. I den perfekte verden påtog alle forældre sig et ansvar og sikrede deres børn den kærlighed og den trygge opvækst, som alle børn har krav på.

Men desværre er en tryk opvækst og forældrenes ubetingede kærlighed og omsorg ikke en selvfølge for de børn, der vokser op uden for hjemmet. 12,4 mia. kr. bruger de danske kommuner årligt på anbringelsesområdet, og i absolutte tal er mere end 14.000 unge hvert år bragt. Med Barnets Reform skal vi sikre, at der kommer et stærkere fokus på det enkelte barns tarv og rettigheder. Med initiativerne i Barnets Reform skal vi sikre, at forebyggelsen styrkes markant, og at den tidlige indsats opprioriteres. Når man taler med skolelærere og pædagoger, er der jo mange af dem, der siger, at de altid kan se i en klasse, hvem det er, der har eller vil få problemer. Den konstatering skulle vi gerne have ændret fra bare at være en konstatering til i stedet for at lede til en aktiv og forebyggende indsats, så problemerne ikke får lov til at vokse sig store.

Barnets Reform er jo ikke bare en opfølgning på anbringelsesreformen. Det er i høj grad et helhedstjek af alle de initiativer, som i dag er rettet mod børn og unge, og fokus skal altid være